

Голос Адыги

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъэзет

Г҃ЭХЪЭГЪЭШІУХЭМ К҃АКІЭЛЪЫКІУАГъ

Гээсэнгээс исистемэ хэхьоныгээр ышынхэм, аужырэ шапхъэхэм адиштэу гээпсигээнэм Адыгейм мэхъянэшо щыраты. Адыгэ Республикаем и Лыштыхээ Тхъакүүшүнэ Аспътан пшъерыльэу къафишыгээм диштэу АР-м гээсэнгээмэр шээныгээрэлкэ и Министерствэ зэшүихыэрэ makлэп.

Нахьыжъхэм медальхэр афигъэшъошаагъ

Адыгэ Республика́м и Лышъхъэу
Тхъакъу́щынэ Асльан «Адыгэ
Республикэр ильэс 25-рэ хъугъэ»
зыфи́орэ шлэжь медалыр нэбгырэ
заулэмэ тыгъуасэ аритыжыгъ.

Digitized by srujanika@gmail.com

— Тикъашъохэр, орэдхэр
Дунээ зэйуклэгүм къэклия-
гъэм ашлогъашэлгъоньгъэх, —
кытиулагъ «Ошъадэм» ихудо-
жественнэ пащэу Едыдж Вик-
торие.

Фестивалым хэлэжьэрэ творческэ куп пэпчь сценэм уахтэй щигъэкштыр гъэнэфагъеү щытыгъ. Ар къыдалтытэштыгъэми, Адыгеим иансамблэхэм уахтэу къаратырэр зэкшеми анахыбагъ.

Орэдйл о купэу «Ашэмэзым» ихудожественнэ пащэу Бастэ Асает тызэрэщигъэльзогъэу.

ижъырэ адыгэ орэдхэр тирес-
публике щыц клалэхэм мэкъэ
дахекэл къызэршарөр жюрим
хигъеунфиркалыг. Къэшьокло
купей «Синдиким» гъунэ имы-
лау, къыштыкъулгах

«Синдикер», «Ащэмэзыр»
Къэбэртэе-Бэлъкыарым Ыныгъо
мазэм ѿылагъэх. «Адыгэм и
Маф» зыфиюре Дунэе зэхаж
хъэм, Дунэе Адыгэ Хасэм изэ-
лукъегъухям ахэлэжъагъэх. Мые-
куапе къызагъэзжым, Адыгэ
Республикэм имэфекі мафэ-
хъэм ашыуулжыгъэх.

САХЬИДЭКЬО Нурбай.

МЭКЪЭГЪЭІУ

Ныбдэгтэй лъанІэхэр!
ФэгъэкІотэнэгъэ зиІэ
кІэтхэгтэй уахьтэр макІо

Непэ кыщегъэжъагъеу чьэпьюгъум и 23-м нэс фэгъэкlotэнэгъэ зиэ клэтхэгъу уахъ тэу Урысыем и Почтэрэ гъэзетэу «Адыгэ макъэмрэ» зэхашаагъэр клошт. А мэфишым мэзих клэтхапкіэр кьеыхышт ыкы мыш фэдэ

уасэхэмкэ лъэпкъ гъэзетым шъуклэтхэн
шъулъэклышт:

тхъамафэм 5 къыдэктырэ гъэзетэү
52161-рэ индекс зилем — сомэ 591-рэ ча-
ны 39 кын.

зыч 39-кз;
заом ык/и тофш/энным яветеранхэм
апае 52162-рэ индекс зи/эм — сомэ 574-
рэ чапыч 18-кз.

**Ныбджэгъу лъапІэхэр!
Къызфэжъугъэфед а уахътэр,
шъукјатх лъэпкъ гъэзетым!**

Фабэм джыри къыгъэзэжыщт

Мы ильесым бжыхъэр Адыгейм клаасуу
къесыгъ тюми тыхэукъонэп къысшошы.
Джыре нэс ом изытет уигъэрэзэнэу щитыгъ.
Бжыхъэр тинэрыльэгъу къашы чыгъ
тхъапэхэр гъожыбзэ дахэу
къизеретэхъохъэрэм, мафэхэр нахь клаако
зэрэхъухъэрэм, фабэу щылэ градус
пчагъэри къизерехырэм.

Синоптикхэм къизераты-
гъэмкэ, чъэпьюгъум иятонэрэ
мэфишым къещхуу къихэ-
кыщт, ау мазэм ыклем ахэр
нахыбэцтых. Чэцым фабэу
щылэштыр градуси 7 — 12,
мафэм градус 18 — 23-рэ.
Ящэнэрэ мэфишым градус
пчагъэри зэхатшыу къехыщт
чэцым градуси 3 — 8, ма-
фэм градус 11 — 16 хуущт.
Къихэфэшт фабэр градуси
4-м нэсэу зыщехыщт, къизы-
щучыыщт чэцхэр. Пчэдыв-
жыпэхэм ыклем чэцирэ пшэ-
гъошт. Чъэпьюгъум и 18-м къы-
щегъэжыагъеу къушхъэрэм ошх
ыклем ос цынэ зэхэль къаше-
хыщт, чэцым чылээр градуси

4-м, мафэм градуси 6 фабэу
ащылэшт.

— Псыхъохэм адэт псыр
шапхъэхэм анахь макъ, ошхыбэ
къызешхыкэ къыдэкоеен ыльэ-
кыщт. Губгъо йофшэнхэр
гъэцэклэгъэнхэмкэ ыкли бжыхъ-
асэхэм ахэхъонымкэ агрометеоамалхэр зыпъ итыштых,
— къылуагъ Адыгэ Республика-
кэм гидрометеорологиекэ и
Гупчэм ишащу Александр
Митровым.

Чъэпьюгъум мээ анахь фа-
бэхэр щылэгъеу 1998-рэ ыкли
1999-рэ ильэсхэм айеунэфыгъ,
термометрэм фабэу градус 36,7-рэ, 33-рэ къызыщигъэльэ-
гъошт мафэхэр къихэкыгъ.
Анахь зыщичыагъеэр 1946-рэ
ильэсир ары. Ильэс къэс чъэ-
пьюгъум мазэм къыгъэштэу хаб-
зэ. Апэрэ щыргъукхэм ауж
«бзыльфыгъэхэм ягъемаф»
къытфигъэзэжыщт ыкли шэкло-
гъум ыгузэгүхэм анэс фэбэшт.

**Къэбар зэфэшхъафхэр
къызфигъэфедээзэ
къэзгъэхъаэзырыгъэр
ІШШЫНЭ Сусан.**

Гъогум щызэфыряјэ зэфыщтыкіэр

Адыгэ республикэ гимназиим икэлэеджаклохэр
пэшорыгъеэш юфхъабзэу «Лъэсрыкъу»
зыфиорэм хэлэжъагъэх.

Мыекъуапэ иурамхэм ащыщуу анахь зыщижъотым юфхъабзэр
щырагъэлокъыгъ. Кэлэеджаклохеми, ахэм янэ-ятахэми яшыпкъеу
ащ зыфагъэхъаэзырыгъ. Гъогуркъоным ишапхъэхэр амыукъонхэм
фэшл гу плтыжхэр зэрышыхъэгъэх сурэтхэр ныбжыкъиэхэм
ашыгъэх.

Юфхъабзэм хэлажжэхэрэм зэдэгүүштэгъуухэр лъэсрыкъохеми,
водителхэми адашыгъэх. Зэпрыкъыпшэхэм ащысакынхэу,
щынэгъончагъэм ибгырых ыкли хэушхъафыгъеэ тэсвэриэхэр
къызфагъэфедэнхэу постуум агу къагъэхъыгъ.

Къагъэуцугъэ водителхэми ныбжыкъэ цыкъуухэм лъйтэнгыгъ
къафашызэ, бэрэ фэдэ юфхъабзэхэр зэхащэнхэу къараалуагъ.

МЭКЬЭГЬЭИУ

Мыекъопэ гарнizonым идээ прокуратурэ макъэ къизеритэгъурэмкэ, бжыхъэ дээ дэшгыгъор зэраублагъэм, хэбзэ-
укононгъэхэр игъом къыхэгъэшгъэнхэм ыкли дэгээзэжыгъ-
гъэнхэм атэгъэпсихъагъеу ныбжыкъиэхэр дээ къулыкъум
зэращэхэрэм елхыгъе юфыгъохэмкэ правовой лэпшэгъу язы-
гъээтийрэ консультационнэ гупчэ Мыекъопэ гарнizonым
идээ прокуратурэ щызэхашагъ. Мафэ къэс сыхьатыр 9-м
къышгъэжъагъеу 18-м нэс ащ зыфагъэзэн альэкъыщт.

Мыекъопэ гарнizonым идээ прокуратурэ мыш фэдэ чыпилэм
ши: Адыгэ Республика, къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр,
14, офицерхэм я Ун, щагумкэ ащ зэрэчахъэхэрэр. «Ли-
ние плтырим» ителефонхэр: 8 (8772) 52-18-71, 8-918-428-
83-52.

Урысые Федерацием инэмикл шыолъырхэм дээ къулы-
къур ащызыхыщтыгъэхэу ушхъагыу зэфэшхъафхэмкэ зыми
емыупчыжхэу ар къэзбгынагъэхэм дээ къулыкъур зэрэль-
гъэктэштим иофыгъо хэпльэнхэм фэшл Мыекъопэ гарни-
зоным идээ прокуратурэ зыкъыфагъэзэн зэрэфаар ятэо.

СОЦИАЛЬНЭ ЮФЫГЬОХЭР

Зыкъызэррафагъазэр хэхбуагъ

Адыгэ Республикэм юфшэнхэмкэ ыкли соци-
альна хэхъоныгъэмкэ и Министерствэ къизери-
тирэмкэ, йоныгъом и 1-м къыщгъэжъагъеу
и 30-м нэс нэбгырэ 62-мэ яльэу тхыльхэр
мыхэм къаулыгъ.

Аш ыпэрэ мазэм къаraphылгагъэм лъэу тхыль
6-кэ ар нахыб. Икыгъе ильэсим мыш фэдэ
иуахтэ егъэвшагъэм, ар джыри нахыбэж —
лъэу тхыль 22-кэ шхъадэгъыгъ.

Цыфхэм ягумэкыгъохэр къызыщалорэ тхыль-
хэр мы министерствэм къыулыгъэх АР-м и
Лышихъэ ыкли министрэхэм я Кабинет я Админист-
рации, Урысаем и Президент ыкли Къэралыгъо Ду-
мэм яприемнэхэм, партиеу «Единэ Россиим» и Тхы-
матэ иобщественэ приемнэ, УФ-м и Президент и
Полномочнэ лыклоу Къыблэ федеральнэ шьольырим
щылэм, нэмикл ведомствэхэм ыкли организациеэм
къаулыгъыгъ.

Нэбгырэ 62-мэ яльэу тхыльхэм ащыщуу 31-р ми-
нистерствэм специалистхэм зэхагыгъ ыкли агъэцэлгагъ,
къэнгэе 31-м юф адашы. Цыфхэр анахь зыгъэгумэкырэм
фэгъэхыгъе зэфэхысъжъеу ахэм афэшын пльэкъыщт
зыщылэхъэрэ унэм игъэцэлжынкэ, лэзэн юфхэм
япхыгъеу ахьшэ лэпшэгъу ягъэгъотыгъеням нахыбэ-
рэр къызэрекъэлэгъурэр ары. Лъэу тхыльхэм япро-
цент 58-р ахэм япхыгъ.

Министерствэм, нэмикл ведомствэхэм зафэзигъэ-
загъэхэм ахэтых псэуплэ зэригъэгъотынхэмкэ, унэ-интерна-
тый агъэконохэмкэ, ветеранхэм афгъэхыгъе законым диштэу
фэгъэхытэнгъе илээ судээ ратынхэмкэ, гьот макъэ зилэ
унагъом ис студентым социальна стипендие фэгъэцуузынхэмкэ,
нэмикл юфыгъохэмкэ лэпшэгъу къыкъэлэхъэрэр.

Хэбзэгъэуцугъэхэм адиштэу лъэу тхыльхэр зэхэфх.

(Тикорр.).

Иштошхэр къыриотыкъыгъэх

**Шэкъум и
19-м Урысые Фе-
дерацием гъес-
ныгъэмрэ шэн-
гъэмрэкъэ
министракъэ иш-
хуугъэ. Апэрэу
мы министерст-
вэм бзыльфы-
гъэ пашэ фа-
шыгъ. Ар Ольга
Васильевар ары.**

Министрэ агъенефагъэр къэралыгъо юфышаюшко щиг, тарихължъ, дин шэнгъэлжъ. Тарихъ шэнгъэхэмкъэ доктор, профессор, Урысые Федерациим я 2-рэ класс зиэ икъэралыгъо советник. Московскэ къэралыгъо гуманитар-экономикическэ университетым ипрофессор гъешуагъ. Ар Татарстан къыщыхъуагъ, ильэс 14 нахьыныбжъуагъ, гурит еджаплэр къуухыгъ. Етланэ культурэм и Московскэ къэралыгъо институт щеджагъ. Аш ыуж Москва дэт къэралыгъо кэлэегъаджэ институтту Ленинны ыцлекъ щигтым тарихъ шэнгъэхэмкъэ ыкли археологиекъэ сэнхъяят щигзэргъэгъотыгъ. Ахэр имыкъо УФ-м и МИД и Дипломатическе академие дунэе зэфыщытыкъэхэмкъэ ифакультет къуухыгъ. 1987 — 1990-рэ ильэхэм ССР-м тарихъымкъэ и Институт иаспирантуре щеджагъ. Икандидатскэ диссертации Советскэ къэралыгъом ыкли Хэгъэгу зэошхом игъом Урыс православнэ чылысым патриотически плуныгъэм юльянкъою юфуу ышагъэм фэгъхыгъагъ. Ар урысые историографиекъэ Урысые Православнэ Чылысым тарихъ фэгъхыгъагъ апэрэ юфшагъагъ хуугъ. Идокторскэ диссертации Урысые Православнэ диним фэгъхыгъагъ.

1991 — 2002-рэ ильэхэм шэнгъэхэмкъэ Урысые академием урысые тарихъымкъэ и Институт диним ыкли Чылысым тарихъкъэ и Гупчэ юфшигъагъ. Етланэ народнэ хызымэтим ыкли къэралыгъо къулукъум яурсые академие УФ-м и Президент дэжъ щигъим къэралыгъо-конфессиональна зэфыщытыкъэхэмкъэ икафедре

пашэ фашы. Аш ыуж духовнэ семинарием щигрэгъаджэх. 2012-рэ ильэсым ичъэльгъогу мазэ УФ-м и Президент и Администрации общественнэ проектхэмкъэ гъэйорышлангъу щигзэхажаагъим ипашэ игуадзэу агъенафа. УФ-м гъесэнгъэмрэ шэнгъэхэмкъэ и Министерствэ и Советэу хэгъэгум итарихъ ипрограммэ изэхэгъэуцон пылым иофшын хэлажъе.

Министракъэм научнэ юфшагъи 150-рэ фэдиз ил, кандидатскэ юфшынхэр нэбгырэ 20-м ёхумэ аригъетхыгъ. Анахъуа юфшынхын эзигъаджэх Урыс Православнэ Чылысым я 20-рэ лэшшагъум итарихъ, Совет хабзэм ильэхэм къэралыгъо-церковнэ зэфыщытыкъэхэм щигзэхажаагъим ипашэ ипрограммэ изэхэгъэуцон пылым иофшын хэлажъе.

О. Васильевар министрэ зэрашыгъэм бэ тегущыагъэр — гъесэнгъэм иофшынхэм, шэнгъэлжъхэм ыкли динлэжъхэм, зэльшашэрээ политически юфшынхэм а хуугъэ-шагъэм зэрэлтихъэрээр къыраотыгъ. Дин юфхэм хэшүүкъо зэрафырилээм светскэ һэнатэу юфшагъэр къеклүүтмэ ехъирэхъяшхэрээр къехъугъэх. Апэрэ мафуу министрэ зашыгъэм къыщегъэжъагъэу аш фэдэу шхъэхыгъагъу игүхэлхэр, юфуу зыфэгъэзагъэм елтигъэу фырилхэр къылоху министрэхэм бэрэ къахэхкырэп. Васильевам охътабэ тиримыгъашаю цыфхэр зыгъэгумэхъирэ ЕГЭ-мкъэ иштошхэр къылаагъэх, гъесэнгъэм ильэнкъо зэфшхъяфхэмкъэ ежъ иеплтигъэх къыгъенефагъ. Мы ушэтын шыкъим анахъ дэгъоу хилтагъорэр ныбжъкъим ар дэгъоу зыкъуагъэх

зыщыпсэурэ чыплэм е ибаингъ-итхамыкъагъэ емьлтигътэу Урысыем ианахъ апшээрэ еджаплэр дэгъум чырханхэ зэральхъэрээр ары.

Бэмышлээ министракъэм «Урысые гъэзтим» илъикъо зэдэгүүшүгъэху дыриагъ. Еджаплэр, зэкэ гъесэнгъэм истиэмэ зыгъэгумэхъирэ юфхьюхом ар яхылгэгъагъ. Гушылэм пае, ЕГЭ-м зэхъокыныгъэхэр фэхъущху, «продлен-кар» ыпкъэ хэмийлээ щигзэхажаагъим ипашэ ифакультет къуухыгъ. Ахэм анэмкъи хэрийн. Мыш къыкъэлъыклоу джэуапхэр къыхэтэутых.

Тхэн юфшынхэр къыххъяштыгъ

Хэткин шъэфэп я 10-рэ ыкли я 11-рэ классхэм арысхэр нэмыкъ предметхэм апымытхыжху ЕГЭ-мкъэ къыхахыгъэ предметхэр гъэлъешыгъэу зэрэзэрагъашхэрээр. Ау анахъ дэгъоу юштынхэр зыкъуагъэ ныбжъялхэр ашьэрэд еджаплэм зычахъяхэкъэ, шэнгъын къагъэлъагъорэр ябаллхэм лъэшшэу атекхэй мэхъу. Ректорхэм къызэралорэмкъэ, еджаплэр программэм изэгъашхэрээн ильэнкъо фэдиз теклиадэ. Министрэра юфхыгъом зэреплтырэмкъэ еупчыгъэ корреспондентыр.

— ЕГЭ-м нахьышуум юльянкъюкъэ зэхъокыныгъэхэр фэхъущхъяштыгъ, — къылаагъ Васильевам. — Сочинение талецкъэ еджаплэм зэрэцхъяштыгъ гэдэу юштынхэм къахэхъац. Сэ сишошыкъэ, социальна мэхъанэ зиэ ашьэрэд еджаплэхэм предмет шхъялхэмкъэ тхэн юфшын ялэн фэе. Гушылэм пае, химиемкъэ — медикхэм, хисапылмкъэ — инженер хуущхэм, филологхэм — литературэмкъэ. Мыш джыри тегущыгъэн фэе, ау МГУ-м бэшшагъэу аш тетэу щашы. ЕГЭ-м икъэххэр къахы, еджаплэм тхэн экзамену щигзэхажаагъэрэри ашьцакъэ.

Еджаплэм идэгъуагъ ЕГЭ-м икъэххэмкъэ къэшшагъэтэп

Еджаплэм идэгъуагъ-идэигъэ тегущыгъэх хуумэ, гушылэм

«рейтингыр» непэ бэрэ агъефедэу хуугъэ. Сыдрэ рейтинги ушэтын-зэгъэшлэн горэм къыкъэлхээ. Ар зыкъызэхажаагъэрээр шэлэн фэе.

— Къушхъэм лъагэу хэт еджаплэм е чыжъэу гупчэм лудзыгъэ еджаплэр цыкъум гъэхъэгъэ дэгъухэр ялхэнэ альзэхъяштыгъ. Ау ахэр рейтингим паел зыкъеджэхэрээр, еджэнхим кэллэгъаджэм къэлэгъашуух, ашогъэшгэшнэу аш пыльх. Ахэмкъэ мэхъанэ зиэрэд кэллэгъаджэхэр арь.

Финляндиеу рейтингхэмкъэ зэкъэм алэ итим урысые еджаплэм дэгъоу хэль пстэури юштагъ, ыгъэфедагъ. Тэ мы аужырэ уахтээм бэрэ тлюу къыххэхы тэтыер зэкъери дэеу, ау тэ дэгъуби зэрэтилэр зыщыдгъэгъупшэ хуущтэл. Урысые дунэе рейтингхэм ахэлэхъяштыгъ, ау еджаплэм идэгъуагъ ЕГЭ-м икъэххэм ялтыгъэу къызэрагъэлъагъорэр тэрэзэл.

Астрономиер къыххъяштыгъ

Министрэ астрономиер еджаплэм чэлэх хуужынэу къылаагъ. Ау а сыхатхэр тэдэ къыкъытхэр? Васильевам зэрилтиэрэмкъэ, ятлонэрэ ыкъыб къэралыгъуабзэр программэм хэтэр (еджаплэр бэрэ зэгъэшнэхим тегъэпсихъяшэу щимытм) ишыкъэгъашхоп. Аш сыхат 250-рэ пэулагъахъэрэм къыххэхъын пльэкъыт. Ятлонэрэ ыкъыб къэралыгъуабзэр факультативнэу зэрэгшашеми хуунэу министрэ елтытэ.

— Зэрэджехтэх тхылтыми юф къылыкъытшэл, я 11-рэ классхэм апае учебник юф Воронцов-Вельяминовынэрэ Страутэрэ зэдатхыгъэу. Физикъэмкъэ кэллэгъаджэм астрономиер урокыр ыхын юльянкъыт, — elo министрэ.

Тхылтьеджэн фэшэгъэнхэ фэе

— Еджаплэм непэ ишьэрэлтихъэм ашыц кэллэцкъуухэм еджэнхим шуу ягъэлгъэгъэни. Сабийхэр экранын юф зекъорэ сурзым елтигъэу нахъ, еджэнхим фэе. Аш шэпхэе гъенэфагъэхэр къыдилтиштэх. Аришь, джы кэллэгъаджэр фэмынэу урок 40 ратыгъэтэп. Ау аш фэдиз урок зиэ зышигъэхъорэри къэххунхэ альзэхъяштыгъ.

Зыгъэхъазырыгъэр
СИХЬУ Гошнагъу.

программэм зыкъегъээтигъэн фэе. Кэллэцкъуухэм еджэнхим ублэлпэлэ классхэм шу ашягъэлэгъяшун фэе, ашкэ внеклас-нэ еджэнхим ишүүгъэ къэхъяштыгъ.

Продленкэм пае ыпкъэ атышта?

Блэкыгъэ ильэсым еджэ-плабхэм продленкэм пае нытыхэм ыпкъэ атышта ауту аублагъ.

— Аш фэдэ унашюо зышигъэр нахыбэрэмкъэ субъект тхыамыкъэхэр арэл, ау нытыхэм продленкэм ыпкъэ хэлъышт-хэмынтыгъирэп. Урысые гъесэнгъэгъэ яхьтедзэм ыпкъэ хэмийлээу щигзэхажаагъ. Аришь, ежъ еджаплэр егупшигъеншь рихъуухан фэе ахьщэ къазыкъытхытим, — къыххъяштыгъ О. Васильевам.

Лъэнкъуущ къэнэн фэе

Сыд фэдэ зэхъокыныгъэхэр яхьтедзэм гъесэнгъэм фэхъу-гъэхэм, министрэ зэрилтиэрэмкъэ, сабийхэм хэхъонгъэ юштынхэм пае ыпкъэ хэмийлээу еджаплэм лъэнкъуущ къыгъэнэн фэе. Ахэр шахматхэр, спортивнэ секциехэр ыкли художественнэ кружокхэр арх.

Урок тхыапша кэллэгъаджэм ицштыгъ?

Сомэ мин 20 — 30 (ар Адыгейим фэгъэхыгъэштэн — С. Г.) къыгъэхъэнхим пае ставки 2, 2,5-рэ, аш класснэ пэшэнгъэхэр хэтыхъяшун ыхын фэе. Ар кэллэгъаджэмкъэ къин дэд. Аш зэреплтырэмкъэ министрэ еупчыгъэх.

— Ари, урок 35-рэ, 40 тхыапша фэм зиэ кэллэгъаджэхэр щигзэх. Ау ахэр мэкъэ дэдэх. Тэ а лъэнкъом тылъэллэ. Профсоюзхэр тигъусэхэу непэ гъесэнгъэм ишошылхэм ялжжавкъэ фэгъэхыгъэу проект зэхэгъэуцо. Аш шэпхэе гъенэфагъэхэр къыдилтиштэх. Аришь, джы кэллэгъаджэр фэмынэу урок 40 ратыгъэтэп. Ау аш фэдиз урок зиэ зышигъэхъорэри къэххунхэ альзэхъяштыгъ.

Мыекъопэ районным щигзагъэх

Адыгэ Республикаан псауныгъэр къэххунмэгъэнхимкъэ и Министерствэ тызэрэцгъэгъозагъэмкъэ, Адыгэ Республикаан клиническе сымэджэшым имобильтнэ комплекс испециалистхэм псауныгъэр Иоф ашашэнэр лъагъэхъяштыгъ.

Іоныгъо мазэм зэрэпсаоу сымэджэшым ивраххэр ашылагъэх Мыекъопэ районным, ашхэхъэрэ псаунпэхъэу станицэху Курджипскэм, Кукорскэм, поселкэху Каменномостскэм ыкли Первомайскэм, станицэу Севастопольскэм. Зэкъэмкъи нэбгы-

рэ 223-мэ япсауныгъэ изытэх ахэм зэрэгшагъэх. ЭКГ-р, маммографиер, УЗИ улъякъун зэфшхъяфэу 350-м ехъу цыфхэм афашыгъ.

Пашорыгъэшь зэфхъысынжъэу медицхэм ашыгъэхэм къызэрагъэлъагъорэмкъэ, зэ-

памыхыре уз зэфшхъяфхэр ялэнхим ишынчно юшхъяштыгъэу ахэм къахагъэштыгъэр ма-къэп. Нэбгырэ пэпчъ специалистхэм аралуагъ ашлэн фэе, нахъ куу улъякъунхэр зыкъунхэр игъо зыфальгъэгъэхъэм тхыль гъэнэфагъэхэр аратыгъэх. Охьтэ благаэхэм Республикаан клиническе сымэджэшым имобильтнэ комплекс Тэххутэмийкое районным къошт.

(Тикорр.).

ПСАУНЫГЪ

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ ия 25-рэ ИЛЬЭС

**Инасып иоофшэн
хэзыгъотагъэм
ипчыхъэзэхахъэ
ухэлэжъэныр
гукъэкъыжышухэм
ащыш. Адыгэ
Республикэм инароднэ
артисткэу, Абхазым
изаслуженнэ артисткэу,
Дунэе фестивальхэм
щытхъуцлэхэр
къащыдэзыхыгъэу
Кушъэкъо Симэ
июбилей концерт
Адыгейим и Къералыгъо
филармоние щыкъуагъ.**

Инасып орэдым хегъуватэ

Къыфэгушуагъэх

Тиреспублике, адыгэ лъэпкын афэгъэхыгъэ орэдхэмкэ Күшъэкъо Симэ июбилей концерт къызыэхыгъэ. Пчыхъэзэхахъэр

**Зэхахъэм къызыфэгушлох,
Күшъу Нэфсэт къэгущыз.**

зээшишэрэ Бэгъушъе Фатимэ пчэгум къыригъэблэгъэхэм зэхахъэр къагъебаигъ.

Абхазым лъэпкэ творчествэмкэ и Гупчэу И.Е. Кортуа ыцэзыхырэм ипащэу, Абхазым иорденэу Леон ыцэкъе агъен-фагъэр къызыфагъэшшошагъэу Нури Кварчия С. Күшъэкъо гүшүлэ фабэхэр къыфиуагъэх, «Абхазым изаслуженнэ артисткэу» щытхъуцлэхэр къызыэрэфаусыгъэр къыиуагъ.

Адыгейим и Къералыгъо филармоние идируктор шъхьаэу Лышэ Рустем изэфхэхисыжхэм къащыхигъэшчыгъ Күшъэкъо Симэ филармониим иордэйлоу зэрэшччытэр, лъэпкэ искусствэм ихэхьонигъэхэм илахьышу зэрэхэлччы.

**Кіләцкылхэр игъусэхэу
С. Күшъэкъо лъэпкэ
орэдир ёгъэжынчы.**

Къокылпэм щыпсэурэ лъэпкъэм яискусствехэмкэ Къералыгъо музееу Мыеекъуапэ дэтым ипащэу Күшъу Нэфсэт зэришэнэу, артисткэ цэрылом шоу щылэр къыдэхъунэу, иконцертхэм ты-

тиорэди, тикъашьу, тильэпкъ шуаши цыфхэм нахьышуо ашлэнхэмкэ Күшъэкъо Симэ юфыгуабэ зэригъэцаклэрээр зэхахъэм къызыгүшүлгэхэм къыхагъэшчыгъ, иштхъуцлэхэм ахигъэхъонэу фэлтэуагъэх.

Концертыр

Тхъабысымэ Умарэ, Клубэ Щэбанэ, Лыхэсэ Мухъдинэ, нэмыкхэм яордхэр С. Күшъэкъо къыиуагъэх. Французыбээкъе, тыркубзээкъе, урысыбээкъе къыхицдээгээ произведенияхэр эстрадэшхом бэрэ щызэхэтхыгъэх. Тшлгэшэлгэйнныр орэд пэпчэ къэлоклэхэгъэ къызэрэфигъитэр арь.

Адыгэ лъэпкыим, республикэм, адыгабзэм афэгъэхыгъэхэр гумрихыгъэхэ къодыел. Орэдым цыфыр зэрилтээр, щынэнгъэм зэрэфигъасэрээр артисткэм лүпкэу къызэшччы. Жын къэтэу, макъэр усэм икъызэшччын фытэгъэпсхъягъэу пчыхъэзэхахъэр зэригъэпсигъэм тицэгушуагъ.

Янэ-ятэхэм, икъэлэгъяджэхэм орэд къафэзыйорэ артистхэр сценэм сидигуи щагъельяанлэх. С. Күшъэкъо къызышччыгъэ къудажжу Тхъутэмьыкье ишчай С. Күшъэкъо янэ-ятэхэм ацэлэхээ зэхахъэм къызыгүшүлгэх. Районим иадминистрации ипащэу Шхъэлэхъо Азмэт къызэрэлэгъэр къыдилытээ, З. Кіләбэйир Күшъэкъо Симэ къыифашуагъэ Дайтэ Сарыет фигъэ-

хыгъээ орэдым тигуалпэу тедэуагъ.

Күшъэкъо купхэу «Синдикэм», «Зэрдахэм», «Шпаргалкэм», нэмыкхэм ялэпээсэнгээ концертным къыщаагъэлэгъуагъ, С. Күшъэкъо къыиорэ орэдхэм адырагаштээ уджыгъэх. Ингушетиим къыкыгъэ орэдхыом, дунаим щызэлъашлэрэ ансамблэу «Налмэсэм» ишчинауу Псыблэнэ Муратэ концертным зэрэхэлэжъягъэхэм еллыкыгэ хэхыгъэхэр тицэшшыгъэх. М. Псыблэнэ Муратэ концертным зэрэхэлэжъягъэхэм Муратэ гушуагъо хихыгъ.

Шулахыгъу къабзэм орэд къыфэзымыуагъэр артист цэргийн хүщтми тшлэрэп. С. Күшъэкъо гур ыгыэлээрэрапэу орэд дэхабэ зэхытигъэхыгъ.

«Тыдэ ушыгъами, гукэ сыйкыпльэхъу, сикэгэгэгээ нэфэу «синасып», — къышчоо Симэ орэдым.

— Сихэку дышъэ, сянэ-сятэхэм, искусствэр зикласхэм сиорэд зэхахы, синасып ащ хэсэгччуатэ...

Пчыхъэзэхахъэм Тхъутэмьыкье, Кошхъэблэ районхэм ашыгыпсэхэрэм, урыс пшьашхэхэм, іэкыб къералыгъохэм къарыкыжыгъэхэм, фэшхъафхэм гушыгъэ тушигъэхыгъ. Күшъэкъо Симэ орэдым зыкышигъотын зэригъэхыгъэр, орэдым гупшысэу хэлльир цыфхэм алтигъээсэвэлэхэхъэм.

**Хээлээ Замире
артисткэм-къыфэгушло.**

Нымкэ шыккэшшуагъэр къызэригъитэр, артист нэшанхээр дэгьюу зэригъэфедэхэрээр зээлэми къыхагъэшччы.

Адыгэ Республикэм искусствэхэмкэ иколледжэу У. Тхъабысымэм ыцэзыхырэм ипащэу Хээлээ Замире зэхахъэм къызышччыгъэ, С. Күшъэкъо коллежийн щыригъэджэрэ ныжжыклавэ концертным къызэрэкъуагъэм, шэнгэгээ куухэр зэраригъэхэхъитэр ахигъэшччы.

Абхазым, Иорданиим, Тыркуем, Израиль, Сирием, Германием, Къыблэм, Темир Кавказым, нэмыкхэм С. Күшъэкъо ымакъэ ашыгъахыгъ. Гур зыэтийрэ, щынэнгъэм ухэзэшччээ шээжээ орэдхэм тамэ аритызэ, цыфхэр егъэгушлох, инасып зыдэлэгъуагъы. Опсэу, Сим! Тхъэм уигухэль дахэхэр къыбдэгъэхъу.

**ЕМТЫЛЬ
Нурбай.**
Сурэхэр концертным къызыгъэхъэхъу.

Зэхэзыщагъэр
ыкчи къыдэзыгъэ
къэкъырэр:

Адыгэ Республика
кэл лъэпкъ
Юфхэмкээ, Иэкыб
къэралхэм ашыгъ
псэурэ тильэпкъ
къэгъухэм адырэ
зэпхыныгъэхэмкээ
ыкчи къэбар
жъугъэм иамал
хэмкээ и Комитет
Адресыр: ур. Кре
стяянскэр, 236

**Редакциер
зыдэшыгъэр:**
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приимнэр:
52-16-79,
редактор шхъялэм
иапэрэ гудээр:
52-49-44,

редактор гудээр-
пшьэдэгъыж зы-
хырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушихъатыгъэр:

Урысые Федерацием
хэутын Юфхэмкээ,
телерадиокъэтын-
хэмкээ ыкчи зэллыг
Іэсикээ амалхэмкээ
и Министрствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гээоры-
шапл, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыышхаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкімки
пчагъэр
3674
Индексхэр
52161
52162
Зак. 574**

Хэутын
уздыкітхэнэу
шыт
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Зыышкітхэгъэхъ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъялэм
иапшъэрилхэр
зыгъэцаклэрэр
**Мэшліэкъо
С. А.**

Пшьэдэгъыж
зыхырэ
секретарыр
**Жакімымкъо
А. З.**

